

OBSAH

Předmluva k prvnímu vydání	15
Předmluva k pátému vydání	17
Úvodem	18
O podstatě chirurgie	19
Dějiny chirurgie	24
Vyšetřování chirurgických nemocných	47
Celkové vyšetření	47
Vyšetření pohybového ústrojí	63
Speciální vyšetření dýchacího ústrojí	83
Speciální vyšetření kardiovaskulárního ústrojí	83
Speciální vyšetření trávicího ústrojí	85
Speciální vyšetření funkce jater	88
Speciální vyšetření močového ústrojí	89
Přehled normálních fyzikálních a chemických hodnot v krvi, v mozko- mišním moku a v moči	90
Příprava k operaci	92
Příprava nemocného	92
Příprava nástrojů a ostatního operačního materiálu	99
Operační síň, nástroje a přístroje	108
Příprava operačního pole	117
Příprava operátora a jeho pomocníků	118
Znecitlivění	121
Podstata znecitlivění	121
Celkové znecitlivění	122
Pojem a rozdělení	122
Premedikace	124
Inhalační narkosy	125
Průběh narkosy	125
Látky k inhalačním narkosám	126
Svalová relaxancia	129
Způsoby podávání narkosy	132
Zvláštní způsoby inhalační anestezie	137
Endotracheální narkosa	138
Extrapulmonální narkosy	142
Stavy obluženosti	142
Narkosa nitrožilná	143
Narkosa rektální	146
Elektronarkosa	146
Hypnonarkosa	146
Řízené snížení krevního tlaku	146
Neuroplegie a umělá hypotermie	148
Poruchy v průběhu narkosy	151

Místní znečitlivění	155
Látky k místnímu znečitlivění	155
Pokyny pro použití místních anestetik	156
Místní znečitlivění (ve vlastním smyslu)	158
Znečitlivění povrchové	158
Znečitlivění napouštěním	158
Znečitlivění svodné	159
Znečitlivění nervových pletení	159
Znečitlivění jednotlivých nervů	159
Znečitlivění nervových kmenů	161
Znečitlivění epidurální	163
Znečitlivění subarachnoidální	164
Znečitlivění fyzikálními prostředky	168
Znečitlivění chladem	168
Znečitlivění tlakem	168
Znečitlivění smíšené	169
Přehled léků pro znečitlivění, premedikaci a léčení poruch v průběhu znečitlivění	169
Kříšení	173
Opatření při náhlých poruchách dýchací činnosti	173
Umělé dýchání	179
Způsoby umělého dýchání	179
Křísící přístroje	184
Kyslíková terapie	188
Opatření při náhlých poruchách srdeční činnosti	189
Opatření při náhlých poruchách periferního krevního oběhu	194
Opatření při náhlých poruchách vědomí	195
Utonutí	197
Základy operační techniky	199
Steh tkání	205
Zhotovení uzlů	211
Přehled způsobů a prostředků k zastavení krvácení	244
Některé důležité výkony obecného rázu	246
Punkce	246
Injekce	255
Obstřiky	265
Cévkování	265
Infuse a instilace	269
Transfuse krve	271
Laboratorní vyšetřování	273
Druhy a způsoby transfuse	277
Postup při transfusi	282
Indikace	286
Kontraindikace	288
Komplikace	288
Vegetativní blokády	292
Obstřik sinu karotického	292
Křeční vago-sympatická blokáda	292
Obstřik hvězdicové uzliny	293
Obstřik preaortálního plexu	294
Obstřiky hrudního sympatiku a vagu	294

Obstřík splachniku	295
Obstřík bederního sympatiku	296
Bederní blokáda	296
Presakrální blokáda	297
Obstříky tepen	297
Plášťová blokáda	297
Krátká blokáda	297
Oleobalsamická antiseptika	298
Venesekce	299
Incise hlízy	301
Chirurgická úprava a vyříznutí ran	301
Tracheotomie	301
Konikotomie	305
Kožní plastiky	305
Transplantace	313
Aloplastiky	319
Amputace a exartikulace	319
Operace panaricia	325
Exstirpace atheromu	326
Podkožní implantace	327
Pooperační ošetřování nemocných	328
Opatření bezprostředně po výkonu	328
Poloha nemocného	329
Bolesti a nespavost	329
Hygiena	330
Nausea a zvracení	331
Močení	331
Odchod plynů a stolice	332
Prevence tromboembolické nemoci	332
Vodní a elektrolytové hospodářství	333
Parenterální výživa	334
Prevence proleženin	336
Převazy	338
Opuštění lůžka	339
Rehabilitace	340
Zásady chirurgické dietetiky	342
Umělá výživa	347
Přehled dietního systému	348
Příklad diet	349
Pooperační příhody	352
Pooperační nemoc	353
Operační šok	355
Pooperační hypertermie	355
Poruchy vodního a elektrolytového hospodářství	356
Nedostatek vody	356
Nedostatek sodíku	357
Nedostatek vody a sodíku	357
Nadbytek vody	358
Nadbytek sodíku	358
Nadbytek vody a sodíku	358
Nedostatek draslíku	358
Nadbytek draslíku	360

Hypoproteinémie	360
Hypovitaminosy	361
Poruchy acidobasické rovnováhy	365
Acidosa	365
Alkalosa	365
Poruchy v oblasti operační rány	366
Záněty kůže	366
Nekrosa	367
Ranné krvácení	367
Rozestup operační rány	368
Infekce	368
Patologické granulace	372
Píštěle	372
Poruchy dýchacího ústrojí	373
Mechanické formy	373
Embolické formy	375
Infekční formy	375
Poruchy kardiiovaskulární	376
Poruchy srdce a periferního oběhu	377
Pooperační žilné trombosy a tromboflebitidy	378
Embolie	383
Embolie plicnice	383
Vzduchová embolie	385
Tuková embolie	387
Poruchy trávicí trubice	390
Moučnivka	390
Pooperační zánět příušní žlázy	390
Prudké ochrnutí žaludku	391
Ileosní příhody	392
Poruchy močového ústrojí	393
Zadržetí moči	393
Záněty močových cest	394
Poruchy ve funkcích ledvin	394
Škytavka	396
Poruchy jaterní	397
Proleženiny	397
Alergické komplikace	399
Poruchy nervové	401
Poruchy duševního zdraví	402
Obecná nauka o poraněních	403
Úraz	403
Úrazovost a boj proti ní	404
Evidence, hlášení a statistika úrazů	406
Ochranná opatření v průmyslu a zemědělství	408
První pomoc	410
Šok	413
Neurogenní šok	415
Oligemický šok	415
Toxický šok	422
Hemolytický šok	422
Anafylaktický šok	422
Otevřená poranění	422

Rána	422
Rozdělení ran	422
Druhy ran	423
Vlastnosti ran	426
Hojení ran	427
Prozatímní ošetřování ran	428
Prozatímní zastavení krváčení	428
Prozatímní opatření při velkých ztrátách krve	441
Prozatímní ošetření vlastní rány	442
Směrnice pro prozatímní ošetřování ran se zřetelem na jejich umístění	444
Směrnice pro ošetřování ran zvláštního původu	446
Cizí tělesa v ráně	449
Svlékání raněných	449
Zmírnění místní bolestivosti	450
Definitivní ošetření rány	450
Prevence tetanu	451
Chirurgická úprava rány	453
Ošetřování granulujících ran	456
Komplikace ran	457
Tepelná poranění	457
Popáleniny	457
Přehřátí a tepelný úpal	466
Úžeh	467
Vychladnutí a omrznutí	468
Poranění elektrickým proudem	470
Poškození rentgenovými a radiovými paprsky	475
Chemická poranění	476
Smíšená poranění fyzikální a chemická	477
Otravy ran fosforem a bojovými chemickými látkami	478
Zavřená poranění	479
Otřesy	480
Pohmoždění	480
Poranění povázek a svalů	482
Poranění šlach	483
Poranění nervů	487
Poranění cév	490
Poranění kloubů	494
Poranění kostí	497
Poranění vnitřních orgánů	516
Poranění mozku	516
Poranění míchy	518
Poranění orgánů dutiny hrudní	519
Poranění nitrobřišních orgánů	520
Poranění močových orgánů	520
Syndrom zhmoždění	521
Syndrom tlakové vlny	522
Poškození atomovou energií	523
Rehabilitace	527
Doprava raněných	529
Obvazy	531
Obvazy podle účelu	531

Krycí obvazy	531
Sací obvazy	532
Obkladové obvazy	532
Tlakové obvazy	532
Pevné obvazy	533
Podpůrné obvazy	533
Extenční obvazy	533
Nápravné obvazy	534
Obvazy podle druhu použité látky	534
Plastické obvazy	534
Náplastové obvazy	535
Šátkové obvazy	538
Prakové obvazy	545
Obinadlové obvazy	546
Důležité obinadlové obvazy	551
Některé méně důležité obinadlové obvazy	562
Dlahové obvazy	567
Dýchové obvazy	569
Obvazy z tvrdnoucích hmot	570
Směrnice pro chirurgickou posudkovou činnost	574
Chirurgický posudek	574
Vliv úrazu na vznik a průběh chorob	577
Nemocenské pojištění zaměstnanců	579
Sociální zabezpečení	581
Odškodnění pracovních úrazů a nemocí z povolání	584
Pojištění pro případ úrazu u Státní pojišťovny	587
Pojištění pro případ smrti u Státní pojišťovny	589
Občanské soudní řízení	590
Trestní řízení	590
Chirurgická onemocnění infekčního původu	592
Všeobecné poznatky	592
Zánět	593
Všeobecné zásady prevence a léčení chirurgických infekcí	594
Antibiotika	595
Antibiotika s úzkým spektrem	597
Antibiotika se širokým spektrem	600
Antibiotika s ohraničenými indikacemi	601
Antibiotika proti kvasinkám a plísním	604
Sulfonamidová chemoterapeutika	604
Biologické prostředky specifické	606
Biologické prostředky nespecifické	609
Hormóny	609
Ostatní konservativní léčebné prostředky	612
Operační léčba	614
Důležité pyogenní infekce	616
Pyogenní infekce rané	616
Abscessus subcutaneus	617
Phlegmona subcutanea	618
Phlegmona lignea	619
Erysipelas	620
Erysipeloid	621
Folliculitis	622

Furunculus	622
Karbunculus	624
Hidradenitis	625
Pyogenní záněty sliznic	625
Lymphangitis et lymphadenitis	626
Phlebitis acuta	627
Arteriitis acuta	627
Tendosynovitis acuta	628
Bursitis acuta	629
Myositis acuta	629
Arthritis acuta	630
Osteomyelitis acuta	632
Pyogenní onemocnění serosních blan	634
Pyogenní onemocnění vnitřních orgánů	634
Pyogenní celková infekce	635
Hnilobné infekce rané	636
Anaerobní infekce rané	637
Některé důležité specifické infekce	640
Tuberkulosa	640
Syfilis	640
Anthrax	641
Aktinomykosa	641
Píštěle	643
Vředy	645
Nekrosy	646
Cysty	647
Atherom	648
Ganglion	650
Novotvary	651
Obecné směrnice pro diagnosu a léčení	651
Operační léčení	654
Léčení ionizačním zářením	655
Chemoterapie	657
Hormonální léčení	658
Farmakoterapie v chirurgii	660
Stručné základy chirurgické rentgenologie	664
Vlastnosti rentgenového záření	664
Ochrana před zářením	669
Způsoby rentgenového vyšetření	672
Skioskopie	673
Skiografie	674
Vyšetřování se zesilovačem štítového obrazu	677
Přenos štítového obrazu	678
Radiofotografie	678
Sériografie	679
Rentgenová kinematografie	680
Tomografie	680
Rentgenová stereografie	681
Kymografie	681
Kontaktní skiografie	681
Ortodiografie	682
Xeroradiografie	682

Rentgenové vyšetřování lidského těla obecně	682
Vlivy celkové a funkční na vývoj kostí a kostry	684
Klinické rentgenové vyšetření u chirurgických chorob	686
Rentgenové vyšetření kostí a kloubů	686
Funkční vyšetřování kostry rentgenem	687
Kostní variace	687
Vyšetřování kloubů rentgenem	688
Rentgenové vyšetření s použitím kontrastních látek	689
Přehled vyšetřovacích metod	691
Rentgenové vyšetřování kostí a kloubů pro chorobný stav	701
Základní chorobné změny na kostní makrostruktuře	702
Kostní produkce	702
Kostní atrofie	703
Chronické kostní dystrofie	708
Kostní nekrosa	708
Patologickoanatomický podklad rentgenového vyšetřování u zánětlivých chorob	711
Některé zvláštní skupiny chorob se změnami na kostní makrostruktuře	714
Rentgenové vyšetření u úrazových stavů	720
Rentgenové zjišťování cizích těles v těle	726
Rentgenové vyšetření při extrakci cizího tělesa z těla	727
Rentgenové vyšetřování měkkých tkání bez kontrastní náplně	727
Podklad rentgenového vyšetření u náhlé přfrody břišní	729
Sled rentgenových vyšetřování orgánů břišní dutiny	730
Právní předpisy důležité pro chirurgy	731
Mors in tabula – povinné hlášení	733
Indikace k umělému přerušení těhotenství	734
Pokyny pro specializační výchovu	735
Požadavky z obecné chirurgie pro všechny základní specializační obory	735
Náplň specialisace v chirurgii I. stupně	735
Náplň specialisace v chirurgii II. stupně	737
Ideový metodický plán výchovy	738
Užité československé písemnictví	739
Seznam vyobrazení	743
Seznam jmenný	749
Seznam věcný	752